

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Rotovška cesta št. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 v. Naročnina se plačuje vnaprej. Posamezna številka stane 10 vinarjev.

Oglasi se računijo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Plačujte naročnino!

Zadnji številki smo priložili položnice, seveda vsem odjemalcem lista, ker bi stalo preveč dela, izbrati tiste iz množine naslovov, ki še niso plačali. Naj se torej oni, ki imajo list že plačan, nič ne razburjajo, ampak si naj položnice hranijo, ali pa — še bolje! — naj jih porabijo za to, da pridobi vsak vsaj enega novega naročnika ter pošlje zanj naročnino. Drugi pa, ki naročnino še dolgujejo, naj takoj store svojo dolžnost. Opozarjamo še enkrat, da bomo koncem mesca maja ustavili list vsem, ki ne bodo imeli plačanega vsaj do 30. junija t. l.

Dolžnost nas kliče v Maribor!

Več tehtnih vzrokov govori za obilo udeležbo pristašev narodne stranke na shodu, ki je sklican za prihodnjo nedeljo popoldne v Maribor. Predvsem se splošno opaža, da je spodnještajersko nemštvo zadnje mesece zopet z večjo predrznostjo povzelo boj zoper štajersko slovenstvo na vseh poljih in baš 18. t. m. uprizarja v Mariboru hujskajočo prirediteljev zoper Slovence ter obeta celo velik manifestacijski shod zoper jugoslovansko idejo med Slovenci. Že to je dovolj povoda, da narodnjaki zbornjemo na ogroženi obmejni postojanki, pretresemo položaj vsestransko in sklepamo o bodočih naših obrambnih korakih. Naša nujna naloga je vočigled zunanjemu in notranjemu političnemu položaju revidirati najtehtnejše točke našega strankinega programa ali vsaj proučiti sredstva, kako istega uspešno izvršujemo kot Slovenci in kot naprednjaki. Načrtati si moramo način postopanja v varovanje jezikovnih in drugih naših zahtev in pravic nasproti osrednji in nasproti deželni vladi, pa tudi nasproti nemškimi napadalnim društvom, ravnotako nasproti klerikalni stranki. Svobodna beseda zaupnikov se naj sliši poleg predavanj, ki so stavljena na dnevni red, trezen premislek bodi pa podlaga sklepom, ki se naj store in služijo narodu kot navodilo za politično delovanje. Ne smejo se slišati samo splošne navdušujoče ali obupavajoče besede, podrobno naj se označijo misli, kako bi se zlasti v Podravju in v Slovenskih goricah naše narodno politično delo poglobilo, kako se utrdila strankina organizacija, ki je tamkaj najbolj šibka, četudi najnujnejše potrebna. Izvrševalni odbor stranke je v sporazumu z zaupniki teh okrajev določil za shod kraj in čas, ki bode omogočil pred vsem obilo udeležbo zgornjih krajev. Potrebna je pa udeležba iz vseh delov dežele, ker se ima sklepati o vprašanjih, ki se tičejo cele stranke in zato pričakujemo z gotovostjo, da bode zastopana cela Spodnja Štajerska in da bode shod plodonosen za ves naš narod. Na svidenje v Mariboru prihodnjo nedeljo!

Za izvrševalni odbor narodne stranke za Štajersko:
Dr. Vekoslav Kukovec, predsednik.

Konec balkanskih homatij.

Predaja Skadra. — Pogajanja za mir. — Zavezniki med seboj. — Bolgarija in Rumunija.

Po dolgem času bomo lahko začeli mirno spat. Kriza je pri kraju, navdušenje za vojsko slona z mušico je šlo po vodi, za Albanijo se pa ne briga ni vrag več. Najbolj čudno je zadnje.

Še pred tednom dni smo mislili, da pojdejo naše čete delat mir in red v albanske gore, sedaj pa naenkrat vse tiho. O avstrijska diplomacija, čudna so pota tvoje nesmotrenosti.

Črnogorci zapuščajo Skader. Včeraj so ga prevzeli oddelki mednarodnih čet, ki so na ladjah evropskih velesil pred Črno goro. Albanija je rešena, slava Albaniji!

O predaji Skadra se je izrazil kralj Nikola sledeče: Moral sem se podvreči volji Evrope ter zapustiti Skader. Obnašanje sosedne države napram moji deželi v tej težki krizi je povzročilo težko rano, ki se dolgo ne zaceli. Naša bolelost zaradi izgube Skadra, ki je veljal toliko krvi, je neotlažljiva. Doprinesel sem splošnemu miru veliko žrtev, ki bo zelo otežkovala mirno kulturno delo, ki čaka naš težko izkušeni in globoko užaljeni narod.

V Londonu se prično te dni mirovna pogajanja. — Mirovna pogodba obsega sedem točk. Prva točka vpostavlja mirovno stanje med Turčijo in balkanskimi državami. V drugi točki prepušča Turčija vso svojo evropsko posest, zapadno od črte Medija-Enos, izvemši Albanije, balkanskim državam. Natančno mejo določi posebna komisija. Tretjič: Turčija in balkanske države soglašajo, da določijo meje in upravo Albanije velesile. Četrtič: Turčija odstopi Grški Kretu. Petič: Usoda Egejskih otokov se prepušča odločitvi velesil. Šestič: Turčija in balkanske države soglašajo, da urea finančna vprašanja med njimi posebna finančna komisija v Parizu. Sedmič: Turčija in balkanski zavezniki soglašajo, da se nrede vsa trgovska in industrijska vprašanja, kako, tudi vprašanje izmenjave ujetnikov potom posebnih pogodb, ki se naj po možnosti podpišejo istočasno z uveljavljenjem miru.

Spori med balkanskimi zavezniki zaradi bodočih mej še niso odstranjeni. Vse kaže, da bodo tudi v tej zadevi končno še morale odločiti evropske velesile. Vendar je pa opaziti že precejšnje zblizanje med posameznimi balkanskimi državami.

Med Rumunsko in Bolgarsko je — kakor smo že zadnjič poročali! — dosežen sporazum, vsled katerega dobi Rumunska Siiistrijo. Na Rumunskem je sicer večina državnega zbora proti sperazumu, kakor ga je sprejela vlada, vendar je upati, da bo se vse mirnim potom rešilo.

Kakor hitro bo konec balkanskih zgodovinskih dogodkov in bo vpostavljen mir, se bo začelo tudi pri nas v gospodarskem pogledu marsikaj obračati na bolje.

Jz političnega sveta.

Na Češkem še vedno ni prišlo do sprave med Nemci in Čehi, ker Nemci stavijo zahteve, v katere češki narod nikdar ne more privoliti. Ker je vsled večletne nedelavnosti deželnega zbora prišla dežela v silno slab gospodarski položaj, hočejo Nemci zdaj to izkoristiti in so začeli v svojih listih Čeha ostro napadati, češ, da so oni vsega krivi vsled svoje nepopustljivosti. Češki listi pa jim mirno odgovarjajo, da Nemci s terorizmom ne bodo od Čehov ničesar izsilili, da Čehi ne bodo odnehali od svojega stališča in bodo v to svrhu prenesli tudi največje žrtve.

Za cesarskega namestnika v Galletji je imenovan znani poljski politik pl. Korytowski.

Gallški deželni zbor je razpuščen in bodo nove volitve najbrž meseca junija.

Beležke.

Bog se nas usmili! Veliki grešniki smo celjski „liberalci“. Zadnja „Straža“ je pogruntala sledeče: da angleška biblijska družba razširja protestantovsko sveto pismo med ljudi, je krivo naše geslo „po ovinkih“; da se je v Zidanem mostu ustanovila podružnica Südmarke, smo tudi krivi mi. Vrag vedi, česa vse bomo še počasi liberalci krivi, samo da bodo klerikalni voditelji odvrnili od sebe krivdo narodne lenobe in nedelavnosti. Komodno stališče — pa pošteno ne!

V Gradcu so se ob binkoštnih praznikih pretepali med seboj nemški nacionalni in klerikalni visokošolci. Bilo je bajje precej krvavih glav. Nazadnje je moralo vojaštvo napraviti red. Upamo, da bo „Štajerc“ poročal o tem dogodku, da prslavi tako zopet na vzgladu nemško „kulturo“.

Gostovanja članov slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani po Štajerskem. Dne 18. in 20. t. m. gostujejo v Mariboru, dne 19. t. m. v Ljutomeru, dne 21. t. m. v Slov. Bistrici, dne 22. t. m. v Ptuj, dne 23. t. m. v Št. Jurju ob juž. žel., dne 24. in 25. t. m. v Celju, dne 26. t. m. v Žalcu, dne 28. t. m. v Trbovljah.

Nemška nesramnost! Nemški šulferajn razposilja pisma, s katerimi prosi za prispevke ob priliki obletnice svoje ustanovitve. Nesramnost pa je, da taka pisma pošilja tudi Slovincem. V teh pismih govori hinavsko o obrambnem delu, dočim le res, da je 90% otrok v šulferanjskih šolah n. pr. na Sp. Štajerskem slovenskih!

Vedno lepše! Razni italjanski listi so te dni poročali, da se namerava v Albaniji v dohodnem času ustanoviti albansko vseučilišče — seveda z avstrijskim in laškimi denarjem. In mi mi Slovenci — avstrijski državljani in davkoplačevalci!! — se pretepamo z našo ljubo vlado že desetletja za slovenske ljudske, obrtne, meščanske šole itd., da o slovenskem vseučilišču niti ne govorimo. Pa še naj kdo reče, da ni pametno, če postanemo vsi skupaj Albanci. Živela Albanija!

Črna gora bo imela po sklenjenem miru s Turčijo, ko dobi del njenega dezdajnega ozemlja, še skoro enkrat toliko prebivalstva ko doslej, skupno blizu 600.000.

Občni zbor Zveze narodnih društev na Štajerskem in Koroškem se vrši v nedeljo, dne 8. junija 1913 ob 10. uri dopoldne v mali dvorani „Narodnega doma“ v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Govor predsednika dr. L. Brunčka. 2. Splošen pregled o delovanju Z. N. D. v društvenem letu 1912/13 in bodoče naloge Zveze. Poroča urednik Janko Lešničar. 3. Običajna poročila in volitve. 4. Predavanje prof. dr. Fran Ilešiča iz Ljubljane: „Kulturni stiki med Jugoslovani“. — Opoldne skupen obed v restavraciji „Narodni dom“ v Celju. Popoldne skupen izlet udeležencev in gostov na Stari grad pri Celju. Zvečer velik koncert Celjskega pevskega društva pod naslovom „dr. Schwabov večer“, v veliki dvorani Narodnega doma v Celju.

Zopet iznajdba Slovencea. Pred kratkim je iznašel g. Franc Lasbacher od Sv. Jurja ob Ščavnici pripravo, s katero se prihrani 60—70% gorilne moči (bencina, električne ali vodne sile).

Podružnica LJUBLJANSKE
KREDITNE BANKE, CELJE
Graška cesta (v hiši g. Kolenca)

obrestuje

vloge

na hranilne knjižice po 4³/₄%

na tekoči račun brez odpovedi po 5% čistih

na tekoči račun z odpovedjo po 5¹/₂%

od dneva vloge do dneva dviga.

N. pr. delo, ki ga je opravljal motor z 10 HP, bo lahko opravljal z isto brzino in močjo motor z 2-3 HP. Dalje je tudi izumel železniške prage čisto nove konstrukcije. Isti bodo cenejši in trpežnejši ko sedanji, kar je velikega pomena pri obstoječi draginji in pomanjkanju lesa. Ako bi se našel kak interesent, da bi omenjene iznajdbe financiral, dobi natančne škeice in popis pri iznajditelju.

Umril je v Maria Euzersdorfu pri Dunaju dne 8. t. m. veleposestnik gosp. Jakob Pukl po dolgi bolezni v 64. letu starosti. Bil je odločen Slovenec, član raznih dunajskih društev ter njih podpiratelj. N. v. m. p.!

Za bolnišnico usmiljenih bratov v Žalcu. Poroča se nam: Vkljub slabi letini se je ljudstvo Cirkovške župnije na Dravskem polju dosedaj najbolj izkazalo darežljivo. Ugledni možje imenovane župnije so nabrali na nabiralne pole zagotovila 1656 kron za stavbo nameravane bolnišnice usmiljenih bratov pri Žalcu v Savinski dolini. Tudi druge župnije, občine in denarni zavodi so nam obljubili sledeče vsote: V župniji Laporje se je nabralo 418 kron, v Stranica pri Konjicah 249 kron, v vasi Trnovec pri Ptaju 83 kron. Občine so nam obljubile: Loka pri Zidanem mostu 300 K, Sv. Vid nad Valdekom 150 K, Vrhe pri Slovenjgradcu 100 K, Tepanje pri Konjicah 100 K, Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju 500 K in Posojilnica v Brežicah 200 K. Vsem dobrotnikom omenjenih krajev pa izreka vodstvo pri srčno zahvalo. Drugi posnemajte!

Shod zaupnikov narodne stranke

se vrši dne 18. maja 1913 ob 3. uri popoldne v mali dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o političnem položaju. (Dr. Vek. Kukovec.)
2. Jugoslovanstvo in štajerski Slovenci. (Dr. Anton Božič.)
3. Organizatorična vprašanja. (Dr. Milan Gorišek.)
4. Slučajnosti.

Mariborski okraj.

V Slovenski Bistrici je dne 7. t. m. umrl Radeckega veteran Štefan Iskra v 84. letu starosti.

V Cirknecl nad Mariborom bi se bile morale že jeseni 1912 vršiti občinske volitve. A župan Flucher jih ne razpiše. Ali iz strahu pred Slovenci!

V Št. Lenartu v Slov. gor. je umrl gostilničar gospod Al. Arnuš. Bil je zaveden Slovenec. N. v. m. p.!

Iz Selnice ob Dravi. Naša poštarica Jagrička postaja predrzna. Nedavno je prišel v urad neki Slovenec in jo prosil mirno in prijazno nekega pojasnila. Jagrička pa ga surovo nahruli: „Wenn sie hier was haben wollen, sprechen sie deutsch!“ (Če hočete tu kaj imeti, govorite nemško!) Na slovenski zemlji si take nemčurske drznosti ne pustimo dopasti. (Op. ur.: Samo lamentiranje nič ne hasne, tu treba ostre pritožbe na poštno ravnateljstvo Gradcu za ta in podobne slučaje. Če sami ne znate tega napraviti, obrnite se na naše uredništvo!)

Poročil se je dne 10. t. m. g. dr. Fr. Šalamun, odvetn. kandidat v Št. Lenartu v Sl. Gor., z gđco Elico Toplakovo iz Ptuja. Mnogo sreče!

Iz Slov. Bistrice. V načelstvo okrajne bolniške blagajne so bili izvoljeni naslednji pristni Nemci: Rudolf Kaufke, Vinko Krainz (Kranjc), Janez Krainik (Krajnik), Franc Löschnigg (Lešnik), Maks Osimitsch (Ozimič), Anton Oratsch (Orac), Janez Walland (Balant), dr. Janeschitz (Janežič), Pavel Nedogg (Nedog), Omerzo (Omerzu), Anton Arsenschegg (Arzenšek) itd. Res sami pristni polnokrvni Germani!

V Št. Petru pri Mariboru sta dne 12. t. m. prišla v prepir in pretep znana razgrajča Po-

steržin in Ganzer. Obdelovala sta se z noži tako dolgo, da sta si drug drugemu prebodla pljuča.

Ljutomerski okraj.

Kmetijska podružnica v Vučji vasi priredi na Telovo 22. t. m. popoldne po večernici v gostilni pri g. Muhčju v Križevcih zanimivo predavanje o Balkanu in balkanski vojski z nad 200 velikimi skioptičnimi slikami. Ker se nudi prilika samo enkrat, poslušajte se je vsi okoličani! Vstopnina: stojišče 20 v, sedeži 60 v.

Javni ljudski shod v Ljutomeru

se vrši dne 18. maja 1913 ob pol 8. uri zjutraj v Seršenovih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Domače politične razmere.
2. Dogodki na Balkanu in njih vpliv na naše gospodarske in politične razmere.
3. Občinske volitve v Ljutomeru in razna druga vprašanja.

Somišljenike iz okrajja vabi k obilni udeležbi izvrševalni odbor narodne stranke za Štajersko.

V Ljutomeru se vrše dne 21. t. m. občinske volitve. Nemci bi radi dobili v roke tudi tretji razred, ki je dozdej slovenski. Slovenci, pozor!

V Berkoveh je na binkoštni pondeljek po noči požar uničil gospodarsko poslopje posestnika in gostilničarja Antona Slaviča. Revez je v kratkem času treh let trikrat pogorel. Bil je le za mal znesek zavarovan in trpi veliko škodo, posebno še, ker mu je nemška zavarovalnica še čez polovico odbila. Blagosrečni ljudje naj mu v stiski pripomorejo. Mož je vsestransko spoštovan in le hudobnež najslabše vrste mu je mogel prizadeti tako nesrečo. Ali bo enkrat konec požarov po Murskem polju?

Ptujski okraj.

Ptuj. Pri volitvi v trgovsko zadrugo za ptujski okraj so zmagali Slovenci.

V Loperčeah pri Ormožu je nagle smrti umrl g. Anton Kuharič.

Okrajni šolski svet v Ormožu je v seji dne 5. t. m. sklenil resolucijo, v kateri poziva merodajne kroge, naj urede učiteljske plače v smislu pravičnosti.

Središče. Za častna člana olepševalnega društva sta bila imenovana za zasluge, pridobljene za razsvetljavo trga, gg. Kolarič Iv. in Zidarič J.

Od Svetinj. Naš župnik Bratunšek je prišel ob milost pri škofu, zato pa smo imeli namesto birme dne 5. t. m. skušnjo iz veronauka, pri koji ja vkljub svoji starosti že dobro znani g. Caf, dekan od Sv. Tomaža, prišel ublaževati nezadovoljnosti župljanov, ki se upravičeno upirajo v teh slabih časih nepotrebnim izdatkom z zidanjem farovža. — Sneg nam je napravil 13. aprila t. l. ogromno škodo, ki je bomo težko preboleli. A kaj to župniku mar, da bo le on kot tak imel krasno, a preveliko stanovanje, ljudstvo pa naj trpi pomanjkanje. Samo da se njegovi strasti ugodi, saj za njega ne velja rek: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“, to je samo za druge. — Ljudstvo, pogledj si svojega prijatelja! — Dekan Cafu pa njegov izbruh zoper napredno časopisje in njegovo hvalo klerikalnih cunj krščansko odpuščamo.

Z nožem in kolom. Dne 12. t. m. je šel posestnik Mihael Kokot iz Zavrča čez mejo na Hrvaško iskat svojega sina, ki je v neki gostilni popival. Tam pa so ga napadli neki hrvaški fantalini in so ga s koli do smrti premlatili, da je na mestu obležal. Isti fantalini so z noži obdelovali posestnika Barliča iz Zavrča in ga je le njegova mati, ki se je vrgla pred razbojnike na kolena, rešila gotove smrti.

Brežiški okraj.

Iz Brežle poroča „Slov. Narod“: Na naslov c. kr. deželnega finančnega ravnateljstva v Gradcu.

Kakor se nam zdi, je visoko c. kr. dež. finančno ravnateljstvo popolnoma pozabilo na svojega dišnega davčnega kontrolorja Kankowskega v Brežicah, čeravno smo ga večkrat opozorili na čine tega nadutega nemškega nacionalca, osobito, ko se je udeležil turnarskega zleta v Trbovlje. Njegovi tovariši so takrat iz vlaka na mirne Slovence streljali. Kako vlogo je igral pri tem streljanju Kankowski, ni bilo prav pojasneno. Pa od istega časa je že dosti vode steklo po Savi, in slavno ravnateljstvo spi spanje pravičnega naprej. Sedaj spet kroži po mestu govoriča, da se je ta pangerman tako ponesrečil pri nekem pretepu s svojimi najboljšimi prijatelji, da si je pri tej tekmi zlomil nogo, ter mora sedaj „čuvati posteljo.“ Bi li ne sodilo, če bi ravnateljstvo tega vročekrvneža dalo kam v „gornje kraje,“ da si malo ohladi svoje razburjene živce? Kajti to je že sedaj tretji slučaj pretepanja, s katerim bo imela spet sodnija posla, in končni rezultat cele afere bo spet: „Ein strammdeutscher Ausgleich“ in gospod kontrolor pa sedi mirno v zavetju, ne da bi se ga poklicalo na odgovor. Ali imajo pri c. kr. dež. finančnem ravnateljstvu za postopanje z uradniki dvojno mero?

Umril je v Gradcu na operaciji g. Tomaž Žibret, posestnik in obč. svelovalec občine Golebinjek pri Planini.

Blanca. Nimam sicer navade, prerokati se s kom v časopisih, vendar hočam v obrambo pojasniti dopis iz Blance v 18. števil. „Slov. Gosp.“ in Vas, gospod urednik, torej prosim, da daste prostora v „Nar. Listu“ sledečim vrsticam: Dopisnik me slika občinstvu, kakor da bi tiral celo v šoli politiko, medtem ko vsakdo ve, da tudi zunaj šole ne politikujem. Da bi torej bil šolskim otrokom govoril o obstrukciji slovenskih poslancev in zavlačevanju učiteljskih plač, je izmišljeno, da ne rabim hujšega izraza in je bil dopisnik, ki pa ni na Blanci, napačno ioformiran. Svetujem mu torej, naj piše, če se že res zanima toliko za moje osebo, vsaj resnico. Če pa sem prepovedal šolskim otrokom citati ne le „Slov. Gospodarja“, ampak sploh politične časopise, ki često neopravičeno napadajo vzgojevalce šolskih otrok, pa nisem storil s tem nič napačnega. Zato kratkomalo odgovorjam dopisniku na vprašanje: „Katero časopise naj čita šolska mladina?“ — nobenih, ampak le mladinske liste in knjige, ki se pisane nalašč za otroško dušo. Upam, da mi bo pritril tudi dopisnik. — Kakšno mnenje pa je imel doslej dopisnik, ki se le tuintam vozi s kolesom skozi našo vas, glede mojega prepričanja, me pa bore malo vznemirja. Konečno iskreno želim, da me dopisnik pusti v prihodnje v miru z enakimi popolnoma neosnovanimi napadi, ki je obsojajo celo treznejši kmečki sloji in večletni pristaši in naročniki „Slov. Gospodarja“ v tukajšnjem kraju.

Iv. Mohorko, nadučitelj.

Iz Rajhenburga se nam poroča, da so pri volitvi v obrtniško zadrugo za sevniški okraj Slovenci za 4 glase manjšine propadli. To je skrajna malomarnost. Rajhenburžani so se udeležili volitev v polnem številu. Kaj pa Sevničani? O stvari bomo še obširneje pisali.

Celjski okraj.

Celje. Posestvo Forsthof je kupil od gospe Lass pek Kirbiš. — Vsled pomanjkanja udov so razpustili podružnico nemškonacionalnega rokodelskega pomočniškega društva.

Imenovan je za svetnika nadsodišča v Gradcu prvi državni pravdnik v Celju, g. dr. Emanuel Bayer, znani prijatelj našega lista in Slovencev sploh. Adijo!

V Žalcu se ustanovi mesca junija napredno politično in gospodarsko društvo za Savinjsko dolino.

Dosledni bodimo! Po Savinjski dolini se ponuja Slovincem neki slikar Jaka Vengust iz Celja, kateri je pri vsaki volitvi bil prvi, ki je glasoval proti Slovincem v prilog Nemcem.

Sestanek slovenskih trgovcev se vrši v četrtek, dne 15. maja 1913 v gostilni pri Pleterski na Bregu pri Celju.

V boju proti jetiki.

Samo razmeroma malo je rodovin, ki bi ne bila že na jetiki izgubila kakega svojega člana.

Kakor je človešvo staro, se mora že boriti proti temu zavratnemu sovražniku, ne da bi se bilo doslej posrečilo doseči končno zmago: proti že bolj razviti tuberkolozni ni leka. Vendar pa uspešen boj v posameznem slučaju ni izključen, seveda je treba napraviti naskok, dokler je nasprotnik še slaboten t. j. dokler se bolezen še razvija. Saj se le prerada sama izda in ako se katar noče umakniti ali kašelj ne prejenjati, je treba največje previdnosti.

Ne čakajmo pa zastoj, da se zlo samo zboljša,

nego zatecimo se do pomočka, čigar preiskušena zdravilnost in popolna nestrupenost je dognana. Tak pomoček pa je Sirolin „Roche“, ki ga vsak dan odreja odlični zdravniki. S tem izdelkom dosledno izvedeno zdravljenje vede vselej do zaželjenega uspeha: Kašelj pojenja, sapa je lažja, duševna potrtost se umakne novemu veselju do življenja. Kdor je zadosti moder in previden, že pri najmanjšem prehlajenju sopil prične z rabo Sirolin „Roche“, ki se zaradi dobre slasti uživa prav prijetno. Njegov tek pospešuje, učinek jamči dobro podlago za boljše prehranitev, ki je ob času bolezni vedno treba pomoči, pa tudi sploh vidno pospešuje splošno počutenje. Poleg dvignjenja slasti do jedi in prehranitve, ki je zlasti pri jetičnikih

največje važnosti, Sirolin „Roche“ že po kratki rabi povzroči dalj trajajočo odpornost, zlasti sopil. Tako Sirolin „Roche“ deluje skoro trajno.

Kako visoko je vobče ceniti vrednost Sirolina „Roche“, se lahko razvidi iz dejstva, da se prodaja že več nego 300 ponaredb, ki jih ponujajo pod enako zvonečimi imeni, katerih sestava pa po kakovosti daleč zaostaja za originalnim izdelkom.

Zatoraj kadar kupujete, v lekarni izrecno poudarite Sirolin „Roche“, zahtevajte ga in ne dajte si natveziti ničesar drugega. Sirolin „Roche“ je po današnji vednosti pripoznanih raziskovalnih najuspešnejše sredstvo proti pljučnim boleznim in jetiki.

Is Dobrne nam poročajo: Tukajšnja trirazredna ljudska šola se navzlic odporu občinskega odbora razširi v štirirazrednico.

Kdo so toraj hujskači na Zidanem mostu? 150 članov, „ki vsi stanujejo na Zidanem mostu“, ima še tamošnja podružnica Südmarke, tako pišejo z vso resnobo nemški listi. Kaj pišejo o slovenskem protestnem shodu, je brez pomena. Naj imajo veselje! Nas zanimajo imena nemških hujskačev na Zidanem mostu, zato si pogledajmo imena odbornikov Südmarkine podružnice: načelnik je železniški inženir Henrik Payr, namestnik obratni vodja Jožef Niessner, blagajnik knjigovodja Adolf Prelog, njegov namestnik Alfred Petschnigg, kolodvorski restavrator, tajnik poštni asistent Jožef Namar, odbornika Luschitzky in Janschnig, naddelavca; pregledovalca računov sta železniški asistent Adolf Harbich in poštni ekspedijent Karel Schmeleer. Kmalu si bomo ta imena še od bližje pogledali! Ta bi bila lepa, da bodo naš uradniki ozir. uslužbenci južne železnice delali zgago v našem slovenskem kraju!

V nedeljo zvečer ob 7. uri vsi na veliki pomladanski koncert šentjurskega pevskega zbora v Št. Jurju ob j. ž. pri g. Nendlu.

Is Št. Jurja ob j. ž. Zadnjo nedeljo je kaplan Kavčič udrihal po naprednem časopisju in blebetal o krivovercih. Zmerjal je tudi kmečko ljudstvo kot lakomneže in požrešne pijance, lenuhe in nečistnike. Ne vem, ali je mislil pri tej „božji“ besedi sam nase, ka-li? Morda mu je le zdrknila namesto krive prisega kriva vera? Morda se je spomnil lepih, predražestnih dogodkov v raznih kletih benedičke fare? Morda se je pa spomnil raznih srčkanih zaljubljenih pisemc? Da, da, kako težko je udušiti slabo vest zaradi lastnih grehov, zato treba včasih izliti svojo jezo nad kmečkim ljudstvom, ki trpi na svetu za te in za druge. Gospod kaplan, vzemi večkrat sveto pismo v roke, morda ti vendar pride končno pravo spoznanje. Poslušalka iz Kranjic.

Sv. Štefan pri Šmarju. Poročil se je dne 5. t. m. g. Miha Marcen, bivši tukajšnji gostilničar, s hčerko Roze Medvedšek na Slivnici.

Dramlje. Z ozirom na naduto bahanje našega prečastitega Ogrizeka, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Celju volilne imenike ovrгло, in ker se je spozabil, da je to nesramno laž celo na prižnici glodal, izjavljam, da je c. kr. okrajno glavarstvo z odlokom z dne 18./II. št. 7292 izreceno razsodilo: „Razglas glaseč se od 30./XII. 1912 do 13./I. 1913, pri čemur se je beseda vštveši res črtala, je neznan (?) slog povzročil zmoto, da je župnik Ogrizek dne 13./I. vložil raklamejski spis, kateri se je pa kot zakasnel zavrnil. Vračaje volilne imenike se županstvu naroča, da iste zopet razgrne i. t. d.“ Iz tega sledi, da je c. kr. okrajno glavarstvo le zmoto prečastitega Ogrizeka upoštevalo. — Dopisnika „Slov. Gosp.“ (zakaj se pa ne podpiše?) pa imenujem javno nesramnega lažnjivca; no pa saj tudi ni na njem nič drugega poštenega kakor sv. krst! Jarnovič.

200.000 K za nemško polomijo v Laškem trgu namerava dati vlada iz štajerskega zaklada za podpore po ujmah kot posojilo. Država bi prevzela jamstvo za obrestovanje. Seveda, za take ujme, ki jih povzroči brezvestnost in malomarnost, imajo vedno denarja dovolj, ker se pač gre za nemško stvar; če bi pa pol dežele stradalo, pa bi se vladni krogi vedno zvižali, da ni denarja.

Is Vranskega. Pripoveduje se tukaj ta-le dogodnica: 70letni starček-pijanček Smrkol po dom. Spinel v Brodeh je čutil potrebo izpovedati se svojih grehov našemu fajmoštru. Pri tisti spovedi pa sta se baje zmenila — v kljub temu, da ima Smrkol v veliki revščini živeče sorodnike — da pripade precejšen del dedščine — župniku. Pred svojo smrtjo pa se je Smrkol izpametoval, spomnil na svoje sorodnike, župnijski cerkvi pa je zapustil le par sto kronc. Koliko je na tem resnice, ne vemo, toda če se godi gospodu župniku krivica, bo nam že pojasnil. Mi dvomimo, da hoče posnemati prejšnjega kaplana Zamudo, ki je v takih rečeh špecialist. Mogoče je vse, zdaj bo treba čuke obleči v kroje, da bodo lahko pri procesijah se malo postavili, zato je treba denarja. No pa saj ima naše verno ljudstvo denar, kaj ne?!

Trbovlje-Vode. Na binkoštni pondeljek imajo naši rudarji zastarelo šego, da napravijo neko remanje na sv. Planino. Letos so vzeli seboj dve godbi; eno od !soc. demokratov! in eno od pazniškega in delavskega podpornega društva. Na sv. Planini imajo mašo in po maši veselico. Seveda, ker je pa pot huda in naporna, je tudi žeja huda, tako da pride večina teh „pobožnih“ romarjev popoldan nazaj v Trbovlje že čisto „okroglih“. In tako se je zgodilo, da so pozabili godci „Pazniškega in delavskega“ društva, da bi jim pred letom klerikalni člani tega društva kmalu društvo razbili, ker so proti njemu rovali in tudi izstopili iz njega, ker je bilo po njihovem mnenju premalo čukarsko. Da bi pa se malo potolažilo izstopivše nekdanje člane, ki imajo sedaj svoje strokovno društvo, se je godba ustavila v čukarskem domu, kjer je celo popoldne v največje zadoščenje navzočih čukov milo piskala. Trbovci niso začetkoma hoteli verjeti, a izkazala se je žalostna istina. To „Pazniško in delavsko podporno društvo“ in njegova godba pod kapelnikom Pavličem nam je bila dosedaj zelo pri srcu, ker smo ga imeli za narodno društvo, a da se člani in njihova godba

tako daleč spozabijo in idejo zabavo delat čukom (druga leta so se v Trbovljah ustavili pri naši slovenski materi g. Dimnikovej) tega ne moremo pozabiti. V Trbovljah delajo nekateri ljudje tako slepomišjo politiko, da bi jo pes ne povehal. Enkrat je narodnjak, enkrat soc. demokrat in enkrat čuk, kakor jim nanesejo razmere časa in pivska družba. S takimi ljudmi bo treba pomesti pri društvi in jih bo treba javno razkrinkati. — Taki „značaji“ ne bodo predsedovali našim društvom, pa naj bodo Janezi ali Jožeti.

Društvenik „Pazn. in del. podp. društva“.

Dramlje. Župniku Ogrizeku bo šlo za nohte, ker je 12. t. m. 1) nahrulil po svoji ogrizeni navadi našega trgovca Jarnoviča kar javno v cerkvi na nesramen in hudoben način in 2) ker se je v svoji prefriganosti glede obravnave proti Jarnoviču in njegove oprostivte dne 5. t. m. tako čudno izrazil na prižnici ter hotel svoj dolgi nos na vsak način prikriti, da ga bodo vse štiri priče radi obrekovanja tožile. — Če Ogrizek misli, da to sme za to, ker je v resnici Ogrizek, se pač zelo moti. Splošnost tajnih posvetovanj bomo pa, kakor znajo le lovski psi, a ne jazbeci, na dobro voljo fajmoštra na dan spravili. Toraj, Franček, na svidenje!

Is raznih slovenskih krajev.

Viktor Parma, okrajni glavar v Litiji in znani slovenski glasbenik, je imenovan za deželno-vladnega svetnika.

Polom Südmarkinega naseljevanja Nemcev v Borovljah. Zadnji „Mir“ poroča: V torek je zapustil naš trg slikar Hechenblaickner, ki ga je privabil iz Kufsteina tukajšnji naseljevalni odbor. Na vse mogoče načine so ga podpirali, „Südmarka“ mu je dala 500 kron, nemška „Vorschusskassa“ mu je poceni dala lepo stanovanje na pošti, a slikar je dobil tako malo naročil, da je sklenil zapustiti nemčurske bratce in se vrniti nazaj med prave Nemce. Tako slabo mu je šlo, da se stanovanja ni mogel plačati; cele mleka ne neki kmetici, ki mu ga je nosila na dom. Domačini, ohranite zdravo pamet, mogoče potem vendar enkrat tudi nemčurske glave, ki so tako zaljubljene v nemške tujce, sreča pamet in — upajmo, tudi ljubezen do svojega rodu!

Društvene in druge prireditve.

Hmeljarsko društvo v Žaleu priredi počne shode po že objavljenem dnevnem redu na sledečih krajih: v nedeljo, dne 18. t. m. predpoldne po sv. opravilu v šoli na Gomilskem, popoldne isti dan ob 3. uri v šoli pri sv. Martinu na Paki, na praznik, dne 22. t. m. popoldne ob 3. uri v gostilni g. Malgaja v Gotovljah. Hmeljarji pridite vsi!

„Narodna čitalnica v Gornjem gradu“ priredi dne 18. maja v čitalniških prostorih burko v 3 dejanjih: „Cigani“. Začetek ob pol 3. uri pop.

Na Ptujski gori se vrši dne 18. t. m. ob 3. uri popoldne v šoli veselica z raznimi pevskimi in godbenimi točkami ter veseloigro „Defravdant“.

Maribor. Glesbeno društvo priredi v soboto 24. majnika t. l. v „Narodnem domu“ vrtni koncert v prid Ruške koč. Prijatelje naroda in lepe godbe vabi k obilni adeležbi odbor.

Dramatično društvo v Mariboru. V nedeljo 18. majnika in v torek 20. majnika gostujejo na našem odru člani ljubljanskega gledališča. Uprižori se v nedeljo 13. majnika velezabavna vesela igra: „Sladkosti rodbinskega življenja“. V torek, dne 20. majnika pa zanimiva dramska novost „Nepoštenosti“. Začetek predstave je obakrat točno ob 8. uri zvečer. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer. Predprodaja vstopnic pri g. Vilko Weixel, Zgornja Gosposka ulica. Obenem opozarjamo na IV. redni občni zbor, ki se vrši v petek 23. majnika ob 8. uri zvečer v Kmetški sobi Narodnega doma in diletantski zabavni večer z jako zanimivim vspreedom v soboto dne 31. majnika v veliki dvorani. Vabila se bodo razdelila pri predstavah.

Maribor. Kakor vsako drugo leto, priredi se tudi letos velika Ciril-Methodova veselica. Ker obhaja obenem moška podružnica svojo petindvajsetletnico, se pripravljajo vsa narodna društva mariborska, da jo kolikor mogoče slovesno praznujejo. Veselica se vrši v nedeljo 15. junija.

Prostovoljno gasilno društvo v Trbovljah priredi v nedeljo, 1. junija t. l. veliko „Florjanovo“ veselico pod „starodavno lipo“ (Španc) v Trbovljah. Čisti donesek namenjen je za motorno brizgalno. Sosedna društva se prosijo, da se ozirajo na to prireditve.

Odbor akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu se je konstituiral za letni tečaj 1913 sledeče: Predsednik: tehn. Božo Srebre, podpredsednik: tehn. Anton Kadunc, tajnik: tehn. Leopold Armieč, blagajnik: tehn. Rudolf Sigl, knjižničar: iur. Josip Dolničar, gospodar: tehn. Maks Dekleva, odb. nam: phil. Pavel Strmšek, revizorja: med. Vilko Marin, med. Fran Kolterer.

Stonevsko akademično društvo „Slovenija“ je izvolilo za letni tečaj tale odbor: Predsednik: med. Janez Oražem; podpredsednik: med. Albert Trtnik; tajnik: iur. Lojze Zbačnik; blagajnik: med. Karl Luschitzky; knjižničar: iur. Josip Rutar; arhivar: in. France Gorečan; gospodar: iur. Miha Bezljaj; namestnika: fil. Viktor Gruntar in tehn.

France Burnik; pregledniki: med. M. V. Brezovnik, fil. Jože Rus, iur. France Zdolšek. Društvo se je z majem preselilo v VIII. okraj, Langedasse 50/1. —

Dopisi.

Pismo šentjurskega ježa. Ne vem sicer, kako bi se javnosti najprimerneje predstavil, da me ne bi preveč preganjali in premalo iskali. Prebrodil sem vse večje leksikone, obrnil vse knjige, ki pišejo o dobrem in glatkem obnašanju, pa z vsem sem nezadovoljen. Našel sem same lisjake. Zato sem sklenil ravnati se le po svojih skušnjah, gledati na svoje najboljše prijatelje, naše prelube klerikalce, preiskati njihova gnezda širom naše glasovite fare. V zadregi sem še samo, kje se naj nastanim, da dobim pogled v vsak kot, vsako gnezdo. Samo preblizu ne smem biti, sicer me ročno izvohajo. Bojim se pa tudi za lastni nos in fini vonj, ker povsod precej smrdi. Ni to sicer najlepša beseda, pa za šentjursko blato pač najprimernejša. Kam bi sfrčal? Rifnik se mi zdi skoraj preblizu, v Resevni ne dobim stanovanja. Stara „Starkla“, sveti ji večna luč, bila je dobra babuca. Prepustila bi mi menda še kakšen skrit kotič, ker sva si bila dobra. Marsikatero okusno jabolko sem dobil od nje, pa ji tudi apotekarsko plačal. In sedaj je ni več, te Starkle, preselila se je na boljši svet, krmilo gospodarstva pa je vzel v svoje spretno roke ta mladi in se oženil. Zatorej ne bo tu nič. Oglasim se rajši na Rifniku pri Jagrovem Jakinu.

Čeravno je tudi on mladi gospodar, z mlado ženko in mlado famijlo, pa za prostor so skrbeli neznan bogataši že v davnih, davnih časih. Sicer niso nikoli sanjali, da bodo tod kedaj Jagrovi in še celo Jakin gospodarili, pa vendar so postavili velik grad in Jagrovi so dobili razvaline. Sove in čuki so bili dosedaj običajni prebivalci teh razvalin in Jagrovih najboljši sosede. Živeli so mirno, udobno življenje v najlepši slogi, le tu in tam jih je malo motil kakšen siten starinovec iz Celja ali Maribora, ki je prišel brskat med zidovje za starimi srebrnjaki. A sedaj pridem semkaj jaz, šentjurski jež, da nabiram drobiž — pa ne srebrnjake, opikam one lepe čednosti naših klerikalcev, ki zaslužijo železno krtačo. Z Jakcem sva si že stara prijatelja, čeravno je hud klerikalce. Ker pa tudi meni divjačina zelo diši, sva se tako malo povohala. Ko sva bila še oba samca, preklestila sva skupaj marsikatero hosto. Nazadnje pa sva hodila skupaj tja na lokarski hribček k Andrejčevim. Nama se ni nikdar slabo godilo. Takrat so še bili lokarski kljunači majhni, midva pa velika in močna fanta. Zaprotil sem ga torej sedaj za stanovanje v njegovem gradu in mu potožil svoje ubožstvo.

Odkazal mi je najvišje mesto, odkoder lahko vse pregledam. Životaril bom, pikal, zbiral in razbijal šentjurski drobiž tam v onem turnu, ki je dal prostora semenu blede breze in zelene smreke. Dobri Jakec mi je prijateljsko nasvetoval ta prostor, češ, tu v senci mlade, nedolžne breze in smreke bodeš najbolj varen. Tukaj, v starodavnem sivem zidovju bode odslej moj novi dom. Pregarjal bom zavistne sove in nevoščljive čuke, krožil po fari, kukač v dolino na svoje ljube prijatelje klerikalce, „blažil“, če se bo le dalo, med njimi „sovraštvo“. Pa tudi liberalcev se ne bodem ogibal — vsak naj dobi zaslužen plačilo. Ker je moj dom visoko gori, blizu črnih oblakov, moje kosti pa so že trde, naprosil sem Cepelina za zračno ladjo. Gospod Salmič pa mi je obljubil najfinejši „rešpeklin“, da potegnem vse bliže, in natančneje pregledam. Samo preblizu mi ne sme vleči, ker že imam čudno dolg in občutljiv nos. Prodral mi ga je Žgank za pet pokjenih grošev. Strela, da bi vsegane izvohal. Ko bode vse v redu, začnem pikati in drobiti. Na svidenje prihodnjč!

LISTEK.

Uboj v Jeksovem dvorcu.

Is skušenj policijskega nadzornika Battleja. (Dalje.)

Našel sem vse njegovo orožje, priprave za basanje patron, nabijake, naboje razne velikosti v lepem redu, kakor je to navada pri „sportsmanih“. Puške so bile skrbno osnažene in so vsele namazane z oljem na steni. Dve izmed njih sta bili navadne sestave — 12“ risanici in dvocevki. Tretja je bila težka, enocevna puška na race.

Približno pol tucata starinskih možnjic za naboje je viselo na steni, nekatere so bile polne nabojev, druge samo do polovice napolnjene. Take priprave so rabili, kakor je vsakemu znano, pri puškah, ki se spredaj nabijajo, t. j. kjer se je najprej vsul vanje smodnik, potem natlačilo, nato naboj in potem zamašek. Ena izmed teh možnjic je obrnila nase mojo pozornost. Bila je večja od drugih. Snel sem jo s stene, držal sem odprtino nad dlanjo in potem sem stisnil pero, ki izpušča naboje. Na dlau mi je padlo troje svinčenih zrn. Stisnil sem pero vnovič in zopet so padla ven samo tri zrna. Ponavljal sem poskus zopet in zopet in vedno z istim vspehom. Medena tehtnica, ki je bila določena za odmerjenje naboja eno unco težkega, je izpuščala vselej le troje zrn. To je bilo odkritje, zakaj zrna so se vjemala po

velikosti in teži popolnoma s kroglicami, ki so jih našli v možganih nesrečne deklice.

Mnenje, ki je izviralo iz tega, je bilo to, da je morilec nabil svoje orožje iz te usnjate možnjice! Toda še nekaj se je dalo s tem pojasniti. Teorija, da so bili strelji izproženi iz samokresa, je padala; zakaj očitno je bilo, da je bil usodni naboj izstreljen z enim strelom in iz puške. Iz tega je sledilo dalje, da se je oseba, ki je naboj izstrelila, dobro spoznala v strelnem orožju in njega rabi. Skrbela je gotovo tudi za to, da bi strel povzročil kar najslabši pok. Človek, ki se v orožju spozna, ve, da mora rabiti najmanjši kvantum smodnika in za zamašek papir namesto vate, če hoče doseči ta učinek. Strel iz tako nabite puške ni nič bolj glasen, kakor če ploskemo z vzbočenimi dlanmi skupaj. Dokazano je bilo, da so zrna prodira v glavo le tako daleč, da so povzročila smrt, ergo, naboj je moral biti lahek. Res je, da niso našli na mestu umora takega papirja, kakršen se je rabil po mojem mnenju za oslabljenje poka. Zavaljo tega je bilo koristno — čeprav ne neobhodno potrebno — dokazati, da je zločin izvršil Jeks, človek, ki je izurjen v orožju, dokazati, da je njegovo žlobudranje, kakor da bi bil slišal tri strele, sama laž, dokazati in pojasniti okolščino, zakaj ni nihče izmed domačih slišal strela, bilo bi koristno, ponovim še enkrat, pokazati, da je bil strel udušen vsled rabe papirnega zamaška.

Šel sem naravnost k vrtnim vratom. Postavil sem se tja, kjer je najbrže morilec stal, t. j. dva ali tri korake od njih; gotovo je naravnost streljal na dekleta, ki je najbrže stalo in se opiralo na plot. Papirni zamaški, kakor tudi drugi, so odleteli v kotu, bolj ali manj ostrem, bodisi na desno, bodisi na levo od strelne črte, kake štiri ali pet korakov od konca puškine cevi, padli so na tla in morejo ležati sedaj skriti v travi na eni strani vrstne stezice.

Začel sem iskati po travi in po kratkem iskanju sem našel najprej eden, potem drug kosce zmečkanega, stlelega in od smodnika začrnelega papirja, ki je bil v travi malo prikrit.

Nadzornik Edwardes je prezrl ta važni kos svedočbe. Šel sem v hišo, razprostrl po mizi one kosce papirja; bili so majhni, toda vendar se je dalo s temi kosci dokazati, da so bili iztrgani iz lokalnega časopisa, iz Surreyskih Timesov, na katere je bil gospod Jeks naročen.

Mož, ki je strel izprožil, je moral biti gotovo strokovnjak v streljanju. To je bil človek, ki ni želel, da bi drugi strel slišali, in ta uspeh je dosegel s tem, da je vzel polovico smodnika, slab naboj in lahek zamašek. Kdo izmed domačih je bil tak izvedenec v strelnem orožju?

Kdo je edini mogel vedeti, da se v sobi za orožje nahajajo tudi svinčena zrna? Gotovo nihče drug kakor Karol Jeks. On je tudi nabil puško s papirjem, ki se je lahko dobil v njegovi hiši.

Sedaj sem imel več kot preveč dokazov, da bi lahko opravičeno pristopil k aretaciji morilca Marije Judsonove, toda hotel sem jih dobiti še več. Zato sem se zadovoljil s tem, da sem si preskrbel od bilfordskih uradov zaporni list, katerega sem hotel porabiti v trenutku, ki bi se mi zdel najpripravnejši za to. Jeks je bil poslednji čas nekako nemiren. Ogibal se me je, gotovo me je imel na sumu, da sem zločinu na sledi. Začelo me je skrbeti, če ne misli uiti pravici. Brzojavil sem po svoje ljudi, katere sem pustil v Bilfordu, in sem jim ukazal, naj ponoči zastražijo dvorec, in če bi poskusil posestnik ubežati, naj ga primejo. Po dnevi bom že sam pazil nanj. Nisem ga spustil z oči, toda čeprav sem ravnal pri tem jako previdno, je Jeks vseeno zasledil, da je zastražen.

(Dalje sledi.)

Književnost in umetnost.

Andrej Černišev. Zgodovinski roman. Češki spisal Julius Zeyer, poslovenil Stanko Svetina („Slovanska knjižnica“ snopič 187—191.) V založbi Goriške tiskarne A. Gabršček. Strani 304. Cena 2 K.

„Slovan“. Majeve številka tega mesečnika za književnost, umetnost in prosveto, je posvečena jugoslovanski ideji in so v tem smislu pisane črtice Golarja, Puglja, Nazora itd. Na čelu lista je slika Miloševe Vukosave iz Kosovske žaloigre.

Gospodarski paberki.

Hmeljarjem!

Pod naslovom „Hmeljarji“ priporoča v zadnji št. „N. L.“ neki hmeljar v zatiranje bolhača, kateri se je — kakor vsako leto — prikazal tudi letos na hmeljski rastlini, škropljenje z mešanico luga in galice. Iz predzadnjega stavka v dotičnem članku, ki se glasi: „Na 100 l vode bi zadostovalo 1½ kg luga in 1 kg galice“ — je razvidno, da dotični hmeljar o učinkovanju navedene mešanice sam ni na jasnem. Kakor bolhači pridejo, tako tudi zginejo. Pomisleka vredno je, ako se bolhači prikažejo v jeseni in poškodujejo kobule; pa žalibog tudi tu ni pomoči. Iz lastne izkušnje priporočam največjo previdnost z uporabo luga — kajti zgodilo se je, da je škropljenje z lugom uničilo liste in trte. Sploh pa dvomim, da bi navedena mešanica uničila bolhače, kajti le ta odskoči pri najmanjšem potresu in ne čaka na listu, da bi se v tekočini valjal ali utonil. Tudi je ga-

lica v mešanici nepotrebna, ker ona uniči le rastlinske, ne pa tudi živalske škodljivce. Po mojem namerodajnem mnenju je zoper bolhača edino sredstvo in to je: skrbno obdelovanje in pravilno gnojenje hmeljske rastline. Čim krepkejša je rastlina, tem manj ji bo škodoval bolhač. Veselilo bi me, ako bi se v tej zadevi še kdo oglasil in nam razodel svoje misli. Razna mnenja in poskusi bistrijo nazore in dovedejo do zaželjenega cilja. Žalec, 11. V. 1913.

Peter Skala.

Velevažno za vse, ki imajo denar naložen. Ravno kar je izšla brošura — **Varnost hranilnih vlog za časa vojne.** V današnjih razburjenih časih se vsakdo boji za svoj denar, ki ga ima naloženega v hranilnici ali v posojilnici, toda po vsej krivici. Denar je v naših denarnih zavodih tudi za časa vojne popolnoma varen. To nam jasno dokazuje ta brošura. Vsled tega jo naj vsakdo kupi, ki ima denar naložen v kakem denarnem zavodu. Posebno pa priporočamo našim denarnim zavodom, da kupijo po več iztisov te brošure ter jih razdele med svoje vložnike. Ena brošura velja 30 vinarjev, s poštnino 35 vinarjev. Dobiva se po knjigarnah ali pri tiskarni „Sava“ v Kranju.

Društvo „Vrtnarska šola“ je imelo nedavno občni zbor, pri katerem se je sklenilo: 1) naj se za toliko časa preneha z izdajanjem društvenega glasila „Prijatelj narave“, da se društvo že nekoliko gmetno opomore, in da naj se ga sploh tudi v bodoče izdaja le obstoječim sredstvom primerno; 2) naj se največ truda posveti nabiranju denarja za nakup društvenega vrta, ker bi bil ravno lasten vrt največjega pomena za napredek društva; 3) po možnosti naj se delajo posvetovalni sestanki v različnih krajih; 4) čez tri ali štiri mesece naj se skliče v Ljubljani izvanredni občni zbor.

Oskrbovanje živali. Za razne priprave, ki omogočajo skrbno negovanje konj in druge živine, ima svetovnoznana tvrdka Franc Kwizda v Korneuburgu veliko zalogo. Dobijo se tam živinski praški, restitucijski fluid, razne patentirane varnostne naprave za konjske noge itd. Cenike razpošilja tvrdka gratis in franko.

Vsi prijatelji vrtnarstva naj se blagovolijo priglasiti k društvu „Vrtnarska šola“ v Kranju, da zamoremo z združenimi močmi delati za razvoj tega lepega in prepotrebne društva. Kolike važnosti je obstoj društva „Vrtnarska šola“, je že iz tega razvidno — ker bode društvo vzdrževalo vzorne vrtove in posebne postaje za poizkuševanje semen in orodja. Vsak prijatelj vrtnarstva ne more sam samo za sebe vzdrževati posebnega strokovnjaka — pač pa bode lahko društvo „Vrtnarska šola“ svojim članom v korist vzdrževalo strokovno izobraženega vrtnarja, ako pristopi zadostno število članov. — (Društvena poročila „Vrtnarske šole“ prinaša list „Prijatelj narave“).

Zelenjad za juhe. Tje do početka meseca maja je zelenjadi za juho vedno manj in postaja vedno dražja. V tem slučaju pa gre gospodinji najbolje na roko Maggijeva zabela. Nekaj kapljic te zabele zboljša in osveži okus slabih juh in medlih omak. Cene male stekleničice je vsakomur mogoče nabaviti za poskus. Paziti pa morate točno na ime „Maggi“ in varstveno znamko „zvezdo s križcem“.

Zakon o izseljevanju. — Vlada namerava predložiti drž. zboru zakon za izseljence. Besedilo zakona je že ugotovljeno. Po tej postavi mora imeti vsak izseljenec posebno legitimacijo. Kot posvetovalni organ se prideli trgovinskemu ministertvu poseben izseljeniški svet. Poleg tega se imenujejo v deželah, kjer izseljevanje cvete, posamezni okrajni in občinski odbori za izseljevanje. Izseljeniški urad bo oskrboval izseljencem važne informacije za naseljevanje. Kdor bo nabiral delavce za poljsko in rudarsko delo, bo moral imeti posebno dovoljenje od deželne oblasti za tri leta. Nabiranje delavcev čez morje bo pa prepovedano in bo samo v izjemnih slučajih dovoljeno. Posebno stroge so odločbe proti trgovini z dekleti. Kdor odvede kako deklo k izvrševanju cbrti nečistosti v drugi državi, se kaznuje z zaporom od 4 tednov do 3 let. Ako izvrši kdo ta zločin z lažnjivimi pretvezami, se kaznuje z zaporom do 15 let. Kdor pa neomadeževana dekleta k temu pripravi, se kaznuje z zaporom do 10 let in globo do 20.000 K.

Račje perje. V mnogih krajih vlada napačno naziranje, da je od rac dobljeno perje manj vredno kot kokošje in se ga enostavno zavrzje, kar je zelo napačno. Račje perje je tako fino, da se brez skrbi lahko meša z gosjim in potem uporablja za najfinejšo posteljno opravo. Nekatere gospodinje cenijo bolj belo perje, radi česar ima isto tudi višjo ceno. Spi se pa ravno tako dobro na pisanem, kakor na belem perju. Dokler se perje nabira, naj se shranjuje v vreči, katera naj se obesi na zračni prostor in večkrat pretepe, da se ne nabere prah in da se perja ne lotijo molji.

Koliko se je leta 1911 v Avstriji plačalo osebno-dohodninskega davka. Osebno-dohodninski davek je moralo plačati leta 1911 v Avstriji 4.235.701 oseb, 14,9 odstotkov vsega prebivalstva. Dohodki vseh teh oseb so bili proračunani s 5382 milijoni kron, okroglo 400 milijonov več kakor leta 1910. Plačal se je osebno dohodninski davek v znesku 93.200.000 kron in se je za 7.700.000 K povišal. Na Kranjskem se je plačalo 740.000, na

Steckenpferd - lilično - mlečno milo

Bergmann & Co., Dečín n. L. (Tetschen a. E.)

ostane slejkoprej nedoseženo v učinku zoper pege ter pri umnem negovanju kože in lepote, kar je z dnevnimi prihajajočimi priznanji nepobitno dokazano. Po 80 v se dobi v lekarnah, drogerijah, parfimerijah itd. — Istotako izborna je Bergmannova lilična krema „Manera“ za ohranjenje nežnih ženskih rok; v tubah po 70 v se dobi povsod. 147 50-8

Štajerskem 3.970.000, na Koroškem 820.000, v Trstu 2.180.000, v Istri 470.000, na Goriškem 360.000 in v Dal. naciji 450.000 K dohodninskega davka.

Kakšna krma je za doječo kobilo najboljša? Oves je v naših razmerah za konje najbolj primerna krma, ker so naši konji nanj najbolj vajeni, ter velja to tudi za doječe kobile, ki imajo po ovsu dovolj mleka dobre sestave, kjer je veliko rudninskih redilnih snovi, ki so žrebetu za dober razvoj potrebne. Izmed vseh žitnih vrst je rž prav najslabše krmilo; ona napenja, povzroči lahko kobilu in sesajočemu žrebetu bolezen. Precej ko kobila stori, ji jako dobro de močnata pijača, ki se po angleškem receptu tako-le naredi: 200 g ovsene moke, ki se poprej s toliko mrzle vode pomeša, da se dobi gost močnik, se kuha 5 minut v 4½ l vode in se pusti, da se shladi. — Tri ure po zavžitju te pijače naj se napaja s prestano vodo, ki se ji primeša nekoliko moke. Navadno so kobile po porodu zelo žejne, in temu naravnemu nagonu je treba ustreči. Če je voda čista in ne premrzla, naj kobila pije kolikor hoče. Kobilo je treba imeti na gorkem, varovati jo prepriha ter jo je vsaj prve 4 tedne rajši pičlo kakor preveč krmiti. Močno krmljenje je le tedaj umestno, če ima kobila malo mleka. Ječmenova moka, pomešana med pijačo, kuhano laneno seme, korenje in otrobi pospešujejo mlečnost.

Novodobno ljudsko preseljevanje. Prav značilni za žalostne razmere, v katerih žive avstrijski delavci, so izkazi avstrijskih delavcev, ki žive v inozemstvu. Pravo ljudsko preseljevanje razkrijejo te številke. Kdor le more, si otrese s čevljev prah „milo“ domovine in si poišče v tujih deželah delo. V Nemčiji je 800.000 inozemskih delavcev in od teh je 300.000 rojenih Avstrijcev, med temi tudi 91.000 delavk. Iz neizmerno velike Rusije, ki slovi po vsem svetu vsled političnih in socialnih krivic, ki jih morajo prenašati ruski delavci, je le 200.000 delavcev v Nemčiji. Naša „draga“ Avstrija prekaša torej Rusijo za lepo število 100.000! V Švici je delalo koncem l. 1911. 5869 delavcev, rojenih v Avstriji, med tem ko jih je bilo deset let prej le 3063. Noben poznavatelj avstrijskih razmer se ne bo čudil temu dejstvu.

Neznansko velik puran. Največji puran izmed pettisoč, kar jih je bilo lansko leto prodanih v Londonu za božič, je tehtal 40 liber in osem angleških unč, enako približno 18 kilogramov. Žival je merila čez prsi 32 palcev v obsegu (enako 81 cm in pol), dočim je merila od kljuna do repa pet čevljev in tri palce v obsegu, (enako 1 meter 60 cm) brez perja. Puran je bil prodan na trgu Smithfield po težini, t. j. en šelin in dva pensa za libro, kar je enako našemu denarju eno krono in 40 vinarjev. Za čelega purana se je dobilo približno 60 K.

Čilski soliter je strupen. V nekem nemškem strokovnem listu beremo o tem gnojilu nastopne zanimive podatke: „V sosednji vasi — tako piše neki dopisnik — je izpiral neki gospodar na dvorišču vreče, v katerih je bil čilski soliter. Voda je po nekem jarku odtekala. Slučajno so prišle krave do luže in so lizale vodo. Še tisti dan so 4 krave poginile.“ — Nekdo drugi pravi: Čilski soliter vpliva na živali kakor arzenik. To se je pokazalo na žalosten način minulo jesen na Nižjem Avstrijskem. Poljedelsko ministertvo je dalo velik travnik pognojiti s čilskim solitrom z namenom, da bi kmetje videli izreden učinek tega gnojila. Nesreča pa je hotela, da je drugi dan prišla na travnik čreda goveje živine. V trenutku je vsa goved obolela in ni bilo nobene rešitve. Ker so kmetje imeli veliko škodo, katere niso zakrivali sami, so zahtevali od vlade primerne odškodnine, katero bodo gotovo tudi dobili. — Od 15 poročevalcev jih 12 trdi, da je čilski soliter strupen in da je treba z njim previdno ravnati. — Kajnit je menda strupen za kokoši; brez nevarnosti pa je Tomaževa žindra.

Plevel se zaredi tudi potom gnoja. Na Norveškem so delali poskuse, ali lahko plevelna semena, ki jih živali požrejo, pridejo v gnoju iz živali še v takem stanju nazaj, da se lahko zopet razrastejo. Poskusi so dognali, da se to zgodi, pri nekaterih vrstah plevela se je našlo do 30% takih semen v gnoju. Zato se pa tudi ne sme nikdar odpadkov, ki ostanejo pri čiščenju žita, metati na gnojišče. Klaja, ki ostane od mlatve, se naj vedno prekuha, da se plevelne klice zamore.

Razne novosti.

Menihi morilec. Iz Varšave poročajo: V meniškem samostanu v Jekaterinoslavu so menihi pri velikem pijenčevanju ustrelili opata Ignacija,

Zdravniško priporočeno.

Če se vsled nezadostne ali pogrešne prehrane ali iz drugih razlogov otroci ne razvijajo dobro, ne zasluži nobeno drugo krepilno sredstvo večjega zaupanja nego Scottova emulzija ribjega olja, ki se je izborna obnesla v tvorbi in utrjenju kosti in okrepitevi telesa. Njene redilne snovi pospešujejo rast krepkih, ravnih kosti in podpirajo ves razvoj tako, da se otroci lahko v kratkem veselo okrog pode. Malčkom diši Scottova emulzija; z veseljem jemljejo sladko mešanico.

Scottova emulzija

je vpeljana že 40 let v vseh deželah, zapisujejo ji številni zdravniki, ker jo cenijo kot v vsakem oziru vzoren, zanesljiv in učinkujoč izdelek.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Če pošljete 50 v v znamkah na Scott & Bowne, d. z o. z., Dunaj VII. in se sklicujete na ta list, dobite enkratno uskusno pošiljatev od kake lekarne.

ki je nastopal proti pijančevanju menihov. Tri menihe so že zaprli.

Gozd se je pogreznil. Iz Berolina poročajo: V Hofsteinu pri Rheine se je pretekli teden pogreznil petnajst metrov globoko deset oralov obsežen gozd. V več vaseh naokoli so slišali nekako grmenje. In hipoma se je začela zemlja v obsegu desetih oralov pogrezati vedno bolj in bolj. Voda je poplavlila drevje, ki se je pogreznilo. Kmalu na to pa je začela voda odtekati. Prišlo je več tisoč radovednih ljudi. Par kilometrov od tega mesta se je dogodil drug čudež. Na travnikih in njivah, ki leže zelo visoko, so se pojavili močni vrelci, ki so preplavili vso okolico. Ljudje nazivljejo jezero sveto morje.

Koliko velja en strel iz topa. Strel iz topa, kakršne imajo na bojnih ladjah, velja 4160 K. Kadar odda top 90 strel, se mora znatno popraviti, kar je zopet precej drago. Dostikrat se pa zgodi, da postane top po nekaj streljih popolnoma neraben in da se ne dá več popraviti ter ga morajo vreči med staro železje. Top na bojni ladji velja 400.000 K, torej se mora prišteti stroškom za vsak strel, če zdrži top 90 strel, še 444 K, tako da velja en strel iz ladjinega topa 4604 K.

Koliko listov izhaja v Avstriji? Konec l. 1911. je izhajalo v Avstriji 4261 listov in publikacij. Med temi je bilo 1282 političnih in 81 listov za ženske. Od 5-7-krat na teden je izhajalo 178 listov. V nemškem jeziku pisanih je izhajalo 2327 listov, v češkem 1141, v poljskem 369, v italijanskem 131, v slovenskem 91, v rusinskem 71, v srbo-hrvatskem 35, v hebrejskem 19, v rumenskem 14, v esperantu 2.

Zadnji dopisi.

Slovenska obstrukcija v tržaškem deželnem zboru.

Trst, 14. maja. V sinočnji seji deželnega zbora so Slovenci pri razpravi o šolskem nadzorstvu pričeli z obstrukcijo.

Odpust rezervistov.

Dunaj, 14. maja. Današnji ministerski svet je sklenil, da se rezervisti na južnih mejah odpuščajo v tem obsegu, kakor bo to pripuščal zunanje-politični položaj. Dokler ni kriza popolnoma rešena, ni govora o popolnem odpoklicanju rezervistov. Z druge strani se zopet poroča, da se sploh ni še sklenil odpust rezervistov.

Predaja Skadra.

Cetinje, 14. maja. Danes je črnogorski general Beđžir izročil Skader poveljniku mednarodnih čet admiralu Burneyu.

Blokada Črne Gore preključena.

Cetinje, 14. maja. Poveljnik mednarodnega brodovja pred Črno Goro je obvestil črnogorsko vlado, da je z današnjem dnem blokada črnogorskega obrežja ponehala.

Cilj prizadevanj, najti najboljše in najizdatnejše sredstvo za izboljšanje kave

dosežejo vedno le one gospodinje

ki kupujejo kavini pridatek v zabojčkih ali v zavitkih označenih s „kavinim mlinčkom“. One so izbrale najboljše, kajti pridatek za kavo s „kavinim mlinčkom“ je najjedratejši, najokusnejši in najizdatnejši izdelek te vrste, ker je

„pravi Franck“.

Tovarna v Zagrebu.

Napetost med Srbi in Bolgari.

Belgrad, 14. maja. Napetost zaradi bodočih mej med Bolgari in Srbi je dosegla višek. Splošno vlada prepričanje, da pride do vojske med obema državama. Srbi so prepričani, da je bolgarska armada danes nezmožna za uspešno vojsko. Srbski ministerski svet je sklenil, da ne odstopi Bolgarom niti koščka zasedenega ozemlja.

Loterijske številke.

Dunaj, dne 10. maja 1913: 2, 54, 76, 32, 65.
Gradec, dne 14. maja 1913! 2, 72, 43, 48, 6.

Zahvala.

Za prisrčne dokaze odkritosrčnega sočutja povodom boleznin in smrti našega iskren, ljubljenega soproga, očeta itd., gospoda

Ivana Čeplak

se tem potom najiskreneje zahvaljemo. Posebno zahvalo smo predvsem dolžni preč. gg. dekanu in kaplanu, velečenj. c. kr. uradništvu, c. kr. orožnikom, Posojilnici Gornjigrad, požarnim brambam Bočna, Sv. Frančišek, Gornjigrad, Ljubno, Mozirje, Rečica in Šmartno, nadalje domači godbi za prekrasno žalostinko, sploh vsem dobrim prijateljem in znancem od od blizu in daleč, ki so blagega pokojnika v tako obilnem številu spremili do preranega groba.

Gornjigrad, dne 11. maja 1913.

278 1 **Zalujoci ostali.**

Zahvala.

Za prisrčne dokaze sočutja povodom boleznin in smrti mojega iskreno ljubljenega soproga, gospoda

Franca Svetec

posestnika v Trnovljah pri Celju

se tem potom najiskreneje zahvaljujem. Posebno se zahvalim čč. duhovščini ter vsem dobrim prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so blagega pokojnika v tako lepem številu spremili do prazgodnjega groba.

Trnovlje 7. maja 1913.

280 1 **Marija Svetec.**

Gospodična ali vdova,

izučena v trgovini, do 35 let stara, ki bi imela veselje v kopaliskem kraju otvoriti trgovino in v to svrhu tudi potrebnii kapital, ter bi se hotela tam omožiti s penzije zmognim uradnikom, naj se javi osebno ali pa s pismom pod šifro „Lepi dnevi“ na upravništvo našega lista.

Posestvo

obstoječe iz: **1 hiše** z gostilno, kletmi, lepim senčnim vrtom, kegljiščem ter sočivnim vrtom; **1 gospodarskega poslopja** s 3 sobami za stanovanje, svinjskimi in govejimi hlevi, kletjo in podom ter 8 orali njiv, travnika in gozda; **1 družinske hiše**, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, podstrešne sobe in kleti; pripravno za malega obrtnika. Vse ob okrajni cesti v cvetočem industrijskem kraju poleg železniške postaje. Posamezno ali vse skupaj se **zaradi visoke starosti posestnika jako po ceni proda.** — Vprašanja na upravništvo „Narodnega Lista“.

283 3-1

Mala oznanila.

Vsaka masno tiskana beseda stane 10 vin., navadno tiskane pa po 6 vin. Znesek se mora vpslati vnaprej, ker se sicer inserat ne priobči.

Lepo posestvo

za živinorejo, z velikimi sadovnjaki, pri St. Jurju ob juž. žel., meri 41 oralov, dobro obranjena hiša in gospodarska poslopja, je z ali brez živine takoj po ceni na prodaj. — Vpraša se pri lastniku: Janezu Brečko, Štore. 282 3-1

Učenec

iz dobre hiše in z dobrim šolskim spričevalom, se sprejme v trgovini z mešanim blagom **Mihela Sernca** v Rušah. 258 3-3

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, sprejme tvrdka z mešanim blagom: **Norbert Zaner & sin**, St. Peter, Sav. dolina. 263 3-3

Priden učenec

iz dobre hiše in dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme v trgovino mešanega blaga pri Iv. Traun, trgovcu na Ptujski Gori; prednost imajo in na krajšo učno dobo tisti, katero imajo kako gimnazijo ali realko in pa oni, kateri so se že kje učili. 281 3-1

2 krepka učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih starišev za trgovino mešanega blaga, sprejme tvrdka **Anton Vodnik** v Žalcu. 285 2-2

Aparat za valenje K — 45 vali boljše ko vsaka kokoš. Zastonj na poskušnjo. **G. Mücke, Pottendorf 161** pri Danaju. Stotine priporočil in spričeval iz cele države gratis in franko. 78 10-2

Proda se posestvo

1/4 ure od St. Jurja ob j. ž.; novo zidana, z opeko krita hiša (12 let davka prosta), 4 orale zemlje (njive, travniki); v hiši je trgovina z vinom, pivom in mrzlimi jedili čez cesto. Vknjiženega ni nič, Polovico se plača sedaj, polovico pozneje po dogovoru. Hiša je pripravna za vsakega rokodelca, trgovino ali gostilno. **Franco Dobič**, St. Jur ob južni železnici. 270 4-2

175 -10 Nova, stara

vina in droženko

lastnega pridelka prodaja v poljubni množini **Fr. Ferlinc** v Šmarji pri Jelšah.

Pozor!

Pozor!

Naznanjam, da zaradi pomanjkanja prostora in prevelike zaloge prodam 800 parov čevljev za gospode, 2000 parov za ženske in 500 parov za otroke, dalje sandale najrazličnejših vrst, domače šolnje, telovadne itd. po najnižjih cenah. Čevlje, ki niso več v modi, pa so vendar izvrstni, prodam pod nakupno ceno. — Naročila od zunaj, domače delo in popravila točno in po ceni.

Štefan Strašek, največja zaloga čevljev, Celje, Kovaška ulica št. 3. 273 2-2

33 morskih parnikov. 33 morskih parnikov.

Redno prevažanje potnikov in blaga v Sev. in Južno Ameriko, Kanado, Grško, Italijo, Severno Afriko in Španko.

Nova črta Trst-Kanada.

31. maja dvovijačni parnik „Polonia“ v Quebec in Montreal.

Pojasnila daje ravnateljstvo v Trstu, Via Molino Piccolo št. 2, in A. Kiffmanna nasl., Maribor. 240 2-2

Odvetnik

284 2 1

dr. Ernest Kalan

naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno

v Celju, Graška cesta 4.

Razpis službe

Okrajna bolniška blagajna Sevnica-Kozje s sedežem v Sevnici razpisuje s tem

službo tajnika

ki bi bila pripravna za vpokojenca, z mesečno plačo 60 kron.

Zahteva se popolno znanje slovenščine in nemščine in sposobnost za to službo.

Varščine je položiti 600 kron, ki pa se lahko s vknjižbo na posestvo ali z dobrim poroštvom nadomesti.

Prošnje je vložiti do 1. junija 1913.

SEVNICA, dne 26. aprila 1913.

269 8-8 Načelnik: **Karl Cimperšek.**

Redka priložnost!

Proda se nova hiša

z dvema sobama, kuhinjo, kletjo in gospodarskim poslopjem, nekaj izabele in drevesa, dva vrta; je par let davka prosta. Vse je z opeko krito in v dobrem stanu, hiša stoji na Teznu pri Mariboru od mesta 5 minut. Cena se izve pri **Franc Sorko** na Teznu pri Mariboru ali pa pri **Janezu Lačen**, Ljutomer (Hišna ulica). 272 8-2

HMELJ

za

Severno Ameriko

Velika ameriška hmeljska tvrdka, ki je pokrivala svojo letno potreščino krog 500 bal doslej na njujorskem trgu, želi ponudb prvovrstnih hmeljskih tvrdk v svrhu bodoče direktne dobave. Bale se imajo popolnoma gotove izročiti, plačilo pri prevzetju. 266 2-2

Ponudbe se sprejmejo samo od najbolj zanesljivih v izvozu večjih, prvovrstnih hmeljskih trgovin. Ponudbe od komisijonarjev brezpredmetne.

Reflektant pride tekom poletja v Evropo, nakar ustmen pogovor.

Ponudbe je nasloviti na: **Rudolf Mosse, Berlin S. W.** pod šifro **J. S. 3981.**

Od leta 1878! Povešod priznana domača sredstva! Pri večjih naročilih znatni popusti v cenah

Lekarnarja **A. THIERRY**-ja **BALZAM**

edino pristen z zeleno usmiljeno sestro kot varstveno znamko. 149 15-12 Oblastvene varovan.

Vsako ponarejanje, posnemanje in prodaja kakoga drugega balzama s podobnimi snamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. Nečesežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabih prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udi, pri opeklinah in izpuščajih itd. — 12 malih, ali 6 dvojnih steklenic, ali 1 velika specij. steklenica K 5.60.

Lekarnarja **A. Thierry**-a edino pristno centifollijskomazilo

je zanesljivo in najgotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poskodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat napravi operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah itd. — 2 dozi staneta K 3.60.

Naroči se: **Lekarna k angelju varihu, Adolf Thierry** v Pregradu pri Rogatcu, Dobi se v večini lekarn. — Na debelo v medicinskih drogerijah.

Učenca, pridnega in poštenega, sprejme takoj **Marko Banke,** usnjarski mojster, Rečica v Savinjski dolini. 274 8-2

! Izdelovalnica čebelarstva!

Kranjsko tržno čebelarstvo **Peter Majdič** preje baron Rothschild Smrek, p. Vlinjagora, Dolenjsko

priporoča vsakovrstno čebelarstvo orodje lastnega izdelka, posebne panje vseh sistemov, vse priprave za izdelovanje Alb. Žnidaršičevih in drugih panjev, stiskalnice za umetno satovje, rokavice, avbe, kadilnice „Smoker“ in razne druge pipe za kajenje, točila za med, kakor tudi vse druge, v to svrhu spadajoče predmete, vse skrbnega in dovršenega dela, po primerno nizkih cenah, na debelo in drobno. Prodajalna v trgovini

„**MERKUR**“, **P. Majdič, Celje, Graška cesta 12,**

kjer se dobi tudi vsakovrstno železninarsko blago posebno za sezono: traverze, cement, strešna lepenka, žične mreže za ograje, poljedelski stroji, umetna gnojila i. t. d.

Občina **Trbovlje**

odda mlin

s tremi tečaji in stopami. Mlin je popolnoma na novo opremljen in **edini mlin v Trbovljah.** Ponudbe naj se pošljejo županstvu do 20. t. mes.

Županstvo Trbovlje, dne 2. majnika 1913.

269 2-2

Župan: **G. Vodusek.**

Grand Prix na svetovni razstavi v Parizu 1900.

Kwizdov korneuburški živinski prašek dijetetično sredstvo, za konje, govedo in ovce:

Cena 1 škatli 1 K 40 v, pol škatlje 70 v.

Nad 6 let v vseh hlevih v rabi pri pomanjkanju teka, slabi prebavi, za izboljšanje mleka in pomnoženje množine mleka.

Pristno samo z zraven stoječo varstveno znamko, dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Ilustrovan cenik gratis in franko. Glavna zaloga: **Franz Jan. Kwizda,** c. in kr. avstr.-ogrski, kr. rumunski in kr. bolgarski dvorni založnik, okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

SINGER

„66“

šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših trgovinah ali po naših agentih.

SINGER Co., akc. dr. za šivalne stroje

Celje, Graška c. 33; Maribor, Gosp. ulica 32; Slov. Gradec, Glavni trg 46.

Svarite pred zamenjavami! Vse od drugih trgovin za šivalne stroje pod imenom „Singer“ ponujani stroji so posneti po enem naših najstarejših sistemov, ki daleč zaostaja za našimi novimi sistemi šivalnih strojev v konstrukciji, uporabnosti in trpežnosti. 38-5

Na vprašanja vedno zaželeni odgovor.

Vzorci za vezenje, gaženje in šivanje gratis in franko.

CROATIA

zavarovalna zadruga v Zagrebu: edini domači zavarovalni zavod.

Ustanovljena 1884

3 6-3

Telefon števil. 25-94

Podružnica: v Trstu, via del Lavatoio št. 1, II. nadstr.

Centrala:

Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.

Glavna zastopstva:

Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka, Sarajevo.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje:

1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
2. Zavarovanje dote.
3. Zavarovanje življenske rente.

2. Proti škodi po požaru:

1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarnen).
2. Zavarovanje premičnih (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.)
3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša . . . . . **K 3,013.332.66**
Letni dohodek premije s pristojbinami . . . . . „ **1,486.297.56**
Izplačane škode . . . . . „ **5,624.162.96**

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančneje informacije daje

Glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani (tvrdka Kmet in Slivar) in podružnica „Croatiae“ Trst, via del Lavatoio števil. 1, II. nadstropje.

ŠTAJERSKO SLIVOVKO

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

MEDICINALNA ŽGANJA

in sicer štajerski konjak, borovničevac, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

37 12 5

lastnik **ROBERT DIEHL & CELJE**

Po ceni nakupite

postelje . . . . . od 12 K naprej
 madrace . . . . . od 11 K naprej
 mrežnate vstavke (Kinsätze) od 9 K naprej
 divane . . . . . od 30 K naprej

in drugo **razno pohištvo**

pri Anton-u Baumgartner

Celje, Gosposka ulica št. 25.

251 5-4

Pozor!

Kdor hoče priti poceni v Ameriko, naj se obrne zaupno na mene. Vsakomur dam natančna pojasnila 187-10

A. Gruden, Geestmünde (Bremerhaven).

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje

Jugoslovanska **R. Stermecki, Celje** razpošiljalna št. 303

Vzorci in cenik čez tisoč stvari s slikami poštne prosto

Maslo

malisno štupo, suhe gobe, vinski kamen, med v satovju, satovje, vosek, jabolka namizna in hruške za mošt, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučne peške, koruzno slamo, smrekove storže, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in oljate sode ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino veletrgovina **Anton Koleno,** Celje, Graška cesta 22. 18 35-20

Najsigurnejše sredstvo proti „PERONOSPORI“ je

FORHIN

večkrat izboljšana bordeleška mešanica v gotovem stanju. Ostane celo na mokrem listju. Se lahko rabi pri vsaki rosi. Ne ostane nič na dnu

Nešteto priznanih pisem.

Sadjerejci in vinogradniki rabite v lastnem interesu bakreno žvepleni prah proti strupeni rosi, bagoi zoper kiseljaka, kalifornski lug proti škodljivcem sadnega drevja, gosenčji lim zoper pednjača itd. Laurino za pokončavanje škodljivcev po letu, lauril karbolneum po zimi, lauril drevesni voski za požlahtnenje. Inneum za nežne cvetlice, nikotin - kvasla - izvleček za škropljenje drevesnic, topomor zoper poljske miši, pampil zoper ose in žuželke. Zahtevajte obširni popis in navodilo za rabo gratis in franko od glavnega zastopstva „FORHINA“, tovarna za orodje za škropljenje vinogradov **KONSTANTIN ZIFFER, Dunaj,** 100 XIX: Gatterburgh. 23. 30-14

Stanovanje, 3 sobe in kuhinja, se odda s 1. junijem 1913 v Celja, Dolgo polje 1.

Kmetovalci

proč z gepljem! Prizanašajte svoji dragoceni živini!

Prihranite denar in mnogo jeze z nakupom

Lister-jevega originalnega angleškega bencin-motorja ki je edini priprsti motor, ki teče brez pritožb.

Mala poraba kuriva

ugodno plačilo. 254 30-4

R. A. Lister & Co., d. z o. z., Wien III/2

Hinterer Zollamtsstrasse 9.

Preprodajalci in agenti se iščejo!

Čevlje

promenadne, lovske, telovadne, planinske in sploh vse vrste izdeluje

Adolf Bursik v Celju

Cene zmerne. Postrežba točna

Zdravilišče z žveplom.

Zdravilišče z žveplom.

Varaždinske Toplice (Hrvaško).

Železniška in poštna postaja, telefon, brzovoz.

Novo zdravilišče z električno razsvetljavo. — Staro znano radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C jako priporočljivo proti protinu, revmatizmu, lachias itd. — Zdravljenje s pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih. — Električna masaža. — Biatne in solne kopeli. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hotel. — Krasna okolica. — Vojaška godba. — Prospekte pošilja gratis. Zdravnik dr. J. Lohert.

Razpošiljalna zaloga dalmatinskih vin

Glavni trg 8 **CELJE** Glavni trg 8

ima v svoji zalogi vsakovrstna najboljša vina, ter prodaja na debelo in drobno.

Zahtevajte cenik!

232 13-6

Zahtevajte cenik!

Svoji k svojim

Največja trgovina in velikanska zaloga ur, zlatnine, srebrnine, verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti, brilanti in drugimi kamni. 66 50-18

Za ženine in nevestice poročne zlate prstane ter ženitovanjska darila po najnižjih cenah. **ZALOGA oči, naočnikov, daljnogledov itd.**

Naročite cenike! Zastonj! Poštne prosto!

R. Salmič, Celje, Narodni dom

Velika narodna trgovina

Karol Vanič, Celje

Narodni dom

77 49-16

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za spomladanske obleke po zelo nizkih cenah. — Ostanki pod lastno ceno!

Postrežba točna in solidna!

Razni vzorci na razpolago!

SLIKAR IN PLESKAR

prevzame vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršuje solidno in po najnižjih cenah.

MIHAEL DOBRAVC, CELJE

Gosposka ulica števil. 5.

46

51-19

Uspešen boj

proti peronospori, škodljivcem sadnega drevja, krompirja in rastlin se doseže popolnoma z

MAYFARTH-ovo samotvorno škropilnico „SYPHONIA“ 197 11-9

dalje specialno izdelovanje

vinskih in sadnih stiskalnic

„Herkules“

hidravličnih stiskalnic

mlinov za grozdje in sadje

kompletnih meštarnic itd.

dalje vse poljedelske stroje in orodja v najboljši izpeljavi

Ph. Mayfarth & Co., Dunaj II. Taborstr. 71.

Frankfurt o. M.

Berolin

Pariz

Ilustriran bogat cenik št. 054 zastonj in franko.

Iščejo se zastopniki.

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela kakor slikanje sob, cerkev, gledaliških odrov, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Zmerne cene. — Priporoča se za obilna naročila. Svoji k svojim!

Viktor Bevc, Celje

76 Graška cesta št. 43. 49-17

Franc Strupi

Celje, Graška cesta

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, svetilk, raznovrstnih šip itd. Najnižje cene.

Prevzete vse steklarskih del!

Na debelo! Na drobno!

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velešnega,

snežnobelega, puljevega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, šnega 10 K. Najfinjši prani puh 12 K. — Kdor vsame 5 kg. 16 dobi franko. 26-20

Zgotovljene postelje

Iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13, K 14-70, K 17-80 in K 21; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4-50, K 5-20, K 5-70; podpernica iz močnega rižastega gradna, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12-80, K 14-80. Razpoljlanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, števil. 773, Češko.

Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Kako se drzneš mi kaj drugega prinesiti nego preizkušeno dobri svalčnični papir ali stroke

Ottoman

10 f

Radi poprave hiše in prenovljenja trgovine

prodam

I izložbeno okno s kamenitim okvirom, I vrata in 3 okna z okviri po nizki ceni.

Ivan Ravnikar, trgovec v Celju.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica št. 7, podružnica Rotovška ulica št. 2.

Spomladna in poletna sezona: **Nahrbtniki (Rucksäcke)** v veliki izbiri po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija. Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampijoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove. 39 52-20

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki. **Dopisnice** Savinjskih planin in druge. **Zaloga različnega papirja.**

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemniku vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike, je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta števil. 3. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristrojmi je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Cene nizke.

Brzojavni naslov: Zvezna tiskarna Celje.

Čekovni račun pri c. št. poštni hraniln. št. 75.292.

Lastna knjigoveznica.

LASTNI DOM

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v GABERJU pri CELJU

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne in jih obrestuje nepretrgano, to je od vložitvi sledečega dne do dne vzdiga

po pet in pol od sto 5 1/2 %

Rentni davek plačuje zadruga sama in ga ne odteguje vlagateljem.

86 49-18

Avstr. poštna hranilnica račun števil. 54.366. Ogrske poštn. hranilnica račun števil. 26.283. Telefon št. 48.

Pisarna je v Celju, Rotovška ulica št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. - 12. ure dopoldne.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Smarje, Šo-

4 1/2 %

Štanj, Ševnica, Vranksko in Gornji-grad in rezervna zaklada, katere znašata že nad 350.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obkorožne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. 125-13

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo okoli 45.000 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje